

ANESTESIASAIRAANHOITAJAN OSAAMISVAATIMUKSET

Suomen Anestesiahoitajat ry:n laatimat Anestesiahoitajan osaamisvaatimukset korostavat Suomessa toimivien anestesiahoitajien työnkuvaa ja keskeisiä tehtäviä, työssä tarvittavia osaamisalueita sekä potilasturvallisuus- ja laatuvaatimuksia. Anestesiahoitajan osaamisvaatimusten tavoitteena on tukea anestesiahoitajien ammatillisuutta ja uralla kehittymistä sekä ohjata näyttöön perustuvien toimintatapojen käyttöön.

Yleiset osaamisvaatimukset

Eettisyys ja lainopillisuus

Anestesiahoitaja noudattaa työssään Suomen terveydenhuoltoa koskevaa lainsäädäntöä, asetuksia ja viranomaisten ohjeistuksia. Anestesiahoitaja kunnioittaa potilaan itsemääräämisoikeutta antamalla potilaalle tietoa hänen omasta tilastaan siten, että potilas voi osallistua omaa hoitoaan koskevaan päätöksentekoon. Anestesiahoitaja ymmärtää työssään vaitiolovelvollisuuden merkityksen. Hän hoitaa kaikkia potilaita yhtä hyvin riippumatta potilaan sosiaalisesta asemasta, uskonnosta, kulttuurista, etnisestä taustasta tai sairauden laadusta. Anestesiahoitaja kunnioittaa työssään muiden ammattiryhmien ammattitaitoa ja pyrkii yhteistyöhön edistääkseen potilaan hyvinvointia. Anestesiahoitajalla on velvollisuus ylläpitää, kehittää ja syventää ammattitaitoaan.

Potilasturvallisuus

Anestesiahoitaja työskentelee potilasturvallisuutta vaalien käyttäen apunaan saatavilla olevia työkaluja, kuten tarkistuslistoja. Hän ylläpitää omaa ammattitaitoaan hallitakseen turvallisen lääke-, laite- ja verensiirtohoidon sekä toiminnan infektioiden torjumiseksi. Hän osaa ennaltaehkäistä ja tunnistaa poikkeus- ja vaaratilanteet sekä hallitsee vaaratapahtumien ilmoituskäytännöt. Anestesiahoitaja ymmärtää ja huomioi työssään tietosuoja-asiat.

Taloudellisuus, tehokkuus ja ekologisuus

Anestesiahoitaja tuntee anestesiahoitotyössä käytettävien tarvikkeiden ja lääkkeiden hintatason ja ympäristövaikutukset sekä osaa tehdä potilaan hoidossa taloudellisesti kannattavia ja ekologisesti kestäviä valintoja. Hän edistää toiminnallaan näyttöön perustuen potilaan hoidon sujuvuutta ja jatkuvuutta sekä minimoii hukan syntymistä (aika, henkilökunta, tarvikkeet, lääkkeet). Anestesiahoitaja huolehtii anestesiatoiminnassa syntyneiden jätteiden asianmukaisesta lajittelusta, kierrättämisestä ja hävittämisestä.

Tietojärjestelmät ja kirjaaminen

Anestesiahoitaja hallitsee käytettävissä olevat sähköiset potilastietojärjestelmät ja osaa hyödyntää niitä potilastyössä. Hän kirjaa potilaan hoitoa koskevat tiedot ja hoitoprosessin virallisiin potilaskertomuksiin. Anestesiahoitaja huolehtii potilaan tietosuojan säilymisestä koko perioperatiivisen hoidon ajan.

Kliiniset osaamisvaatimukset

Aseptiikka

Anestesiahoitaja käyttää työskentelyssään uusinta aseptista tietoa. Hän hallitsee käsien desinfiektion ja osaa toimia oikein puhtausluokiltaan erilaisissa leikkauksissa sekä eristysleikkauksissa. Hän valvoo aseptisen toiminnan toteutumista ja korjaa myös virheellistä toimintaa. Hän hallitsee lääke- ja nestehoidon aseptisen toteuttamisen. Aseptisella osaamisellaan anestesiahoitaja ehkäisee homeostaasin järkkymisen ja infektioiden syntyminen huolehtimalla potilaan normovolemiasta, lämpötiloudesta, kivunhoidosta, kudoshapetuksesta ja sokeritasapainosta.

Hätätilanteet

Anestesiahoitaja osaa ennakoida mahdollisesti elvytykseen johtavat tilanteet. Hän hallitsee perus- ja hoitovelvyyden sekä tunnistaa erityisesti anestesioidun potilaan elvytystarpeen. Anestesiahoitaja pystyy toimimaan elvytystilanteen johtajana sekä hallitsee myös muiden hätätilanteiden hoitamisen.

Kivun hoito

Anestesiahoitaja tuntee ja hallitsee kivun hoidossa käytettävät lääkkeet sekä kivun arviointi- ja hoitomenetelmät. Hän ohjaa ja kannustaa potilasta ilmaisemaan ja arvioimaan omaa kipuaan. Anestesiahoitaja tuntee erilaiset kipumittarit ja niiden käytön. Hän osaa arvioida ja seurata kivun voimakkuutta, laatua, luonnetta ja ajallisuutta yhteistyössä potilaan kanssa ja toimia saamiensa tietojen perusteella.

Preoperatiivinen vaihe

Anestesiahoitaja toteuttaa preoperatiiviset valmistelut perustuen potilaan ja/tai omaisen haastattelusta ja potilastietojärjestelmistä sekä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista saatuihin tietoihin sekä kliiniseen tutkimukseen. Valmisteluissa anestesiahoitaja huomioi potilaan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen tilanteen ja niiden vaikutukset elimistöön. Hän toteuttaa anestesia- ja lääkevalmistelut anestesiahoitajan ohjeiden mukaan.

Intraoperatiivinen vaihe

Anestesiahoitaja hallitsee erilaiset anestesiamuodot ja niiden yhdistelmät. Hän arvioi anestesian riittävyttä ja ylläpitää anestesiaa itsenäisesti ja yhteistyössä anestesiahoitajan kanssa. Anestesiahoitaja osallistuu potilaan puudutus- ja leikkauksen suunnitteluun ja toteutukseen sekä huolehtii potilaan asentohoidosta moniammatillisessa yhteistyössä. Anestesiahoitaja tarkkailee ja turvaa potilaan vitaalielintoiminnot leikkauksen aikana. Hän tuntee anestesia- ja lääkevalmistelut, niiden vaikutustavat sekä haitta- ja sivuvaikutukset huomioiden potilaan anestesiamuodon, perussairaudet sekä toimenpiteen. Hän hallitsee anestesiassa tarvittavien tarkkailulaitteiden käytön ja osaa varautua hätätilanteisiin.

Anestesiahoitaja osaa toteuttaa verensiirron potilaalle turvallisesti. Hän huolehtii potilaan verivarauksen voimassaolosta, verituotteiden tarkistuksesta sekä oikeaoppisesta ja aseptisesta tiputtamisesta. Anestesiahoitaja tunnistaa verensiirtokomplikaatiot ja osaa toimia niiden mukaisesti.

Anestesia-asiairaanhoitaja osaa ennakoida ja varautua potilaan tilan poikkeamiin leikkauksen ja anestesian aikana, sekä avustaa hoidossa tuntien poikkeamien hoidossa käytettävät lääkkeet, tarkkailumenetelmät ja apuvälineet.

Postoperatiivisen hoidon osaamisvaatimukset julkaistaan erikseen.